29.12.2011

Kaupunginhallitus
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Töölönkadun pysäköintilaitosta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot (nro 12032)

HEL 2011-001234 T 10 03 03

Ksv 0840_1

14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puistoalueita sekä korttelin 468 osaa ja katu- ja puistoalueiden maanalaisia tiloja koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 24.2.2011 asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa yleisen pysäköintilaitoksen (800 autopaikkaa) ja väestönsuojan rakentamisen maanalaiseen tilaan hotellitonttien alle. Ajoyhteys pysäköintilaitokseen järjestetään Töölönkadulta.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 25.3.–26.4.2011.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin Helsingin Energian ja Helsingin Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, kaupunginmuseon, kiinteistölautakunnan, pelastuslautakunnan, rakennuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Liikenneviraston lausunnot.

Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota ilmanlaatuun ja melutasoon, ajoluiskan korkeuteen, pelastusyhteyksiin, Pisara-radan huomioimiseen jatkosuunnittelussa sekä maanpäällisten osien muodostamaan kaupunkikuvaan ja muutosten vaikutuksiin Kivelänkadun puistoon.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Postiosoite
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin
+358 9 310 1673

Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 310 37378

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotukseen on lisätty määräys Pisara-radan tilavarausten huomioimisesta liikenneviraston hyväksymällä tavalla jatkosuunnittelussa sekä rakennuslautakunnan lausunnon johdosta lisätty määräys melunormin voimassaolosta myös hotellirakennusten ulkopuolella.

Lisäksi kaavakarttaan on tehty muutama teknisluonteinen tarkistus.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lisätiedot

Janne Prokkola, arkkitehti, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO

Tuomas Rajajärvi
virastopäällikkö

Olavi Veltheim
asemakaavapäällikkö

Liitteet

1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro12032 kartta, päivätty 24.2.2011, muutettu 20.12.2011
2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 selostus, päivätty 24.2.2011, muutettu 20.12.2011
3 Vuorovaikutusraportti 24.2.2011, täydennetty 20.12.2011

§ 504
Lausunto Töölönkadun pysäköintilaitoksen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12032

HEL 2011-001234 T 10 03 03

Kiinteistökartta G3 S4, Töölönkatu, Mannerheimintie

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Helsingin kaupungin 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) katu- ja puistoalueita sekä maanalaisia tiloja korttelissa nro 468 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12032 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että po. maanalainen tila on varattu Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy:lle pysäköintilaitoksen suunnittelua ja taloudellista selvitystyötä varten. Tällä esityslistalla on esitys po. varauksen jatkamisesta 30.6.2012 saakka.

Asemakaavan muutos mahdollistaa alueella vireillä olevan noin 800 pysäköintipaikkaa käsittävän maanalaisen pysäköintilaitoksen rakentamisen korttelin nro 468 ja siihen välittömästi liittyvien puisto- ja katualueiden alapuolelle. Hanke on suunniteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja korttelissa nro 468 olevien rakennusten omistajien ja käyttäjien kanssa.

Kiinteistölautakunta vuokraa hanketta varten tarvittavat maanalaiset alueet sen jälkeen, kun alueelle valmisteltu asemakaavan muutos on tullut voimaan. Laadittavaan vuokrasopimukseen sisällytetään tarvittavat ehdot muun muassa suunnittelua ja toteutusta koskevasta yhteistyöstä, pysäköintipaikkojen käytöstä ja hankkeen sovittamisesta yhteen alueelle suunnitellun Pisara-radan kanssa. Hotellitontin 14468/3 vuokrasopimukseen on sisällytetty ehto, että suunniteltu maanalainen pysäköintilaitos siihen liittyvine maanpäällisine yhteyksineen voidaan sijoittaa tontille ja sen alle laadittavan kaavamuutoksen mukaisesti.

Kiinteistöviraston geotekninen osasto on antanut erikseen 31.3.2011 hankkeen rakennettavuutta koskevan lausunnon, jonka mukaisesti hanke on toteutettavissa asemakaavan muutoksen ja laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Hankkeen louhinta- ja lujitussuunnitteluun on kuitenkin hotelli Growne Plazan tontilla kiinnitettävä erityistä huomiota.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista kaavamuutoksen johdosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Elina Ollikka, kiinteistölakimies, puhelin: 310 34008
elina.ollikka(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutos nro 12032
2 Geoteknisen osaston lausunto

Otteet

Ote **Otteen liitteet**
Kaupunki

Päätösehdotus

Lautakunta päättänee antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Helsingin kaupungin 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) katu- ja puistoalueita sekä maanalaisia tiloja korttelissa nro 468 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12032 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että po. maanalainen tila on varattu Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy:lle pysäköintilaitoksen suunnittelua ja taloudellista selvitystyötä varten. Tällä esityslistalla on esitys po. varauksen jatkamisesta 30.6.2012 saakka.

Asemakaavan muutos mahdollistaa alueella vireillä olevan noin 800 pysäköintipaikkaa käsittävän maanalaisen pysäköintilaitoksen rakentamisen korttelin nro 468 ja siihen välittömästi liittyvien puisto ja katualueiden alapuolelle. Hanke on suunniteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja korttelissa nro 468 olevien rakennusten omistajien ja käyttäjien kanssa.

Kiinteistölautakunta vuokraa hanketta varten tarvittavat maanalaiset alueet sen jälkeen kun alueelle valmisteltu asemakaavan muutos on tullut voimaan. Laadittavaan vuokrasopimukseen sisällytetään tarvittavat ehdot muun muassa suunnittelua ja toteutusta koskevasta yhteistyöstä, pysäköintipaikkojen käytöstä ja hankkeen sovittamisesta yhteen alueelle suunnitellun Pisara-radan kanssa. Hotellitontin 14468/3 vuokrasopimukseen on sisällytetty ehto, että suunniteltu maanalainen pysäköintilaitos siihen liittyvine maanpäällisine yhteyksineen voidaan sijoittaa tontille ja sen alle laadittavan kaavamuutoksen mukaisesti.

Kiinteistöviraston geotekninen osasto on antanut erikseen 31.3.2011 hankkeen rakennettavuutta koskevan lausunnon, jonka mukaisesti hanke on toteutettavissa asemakaavan muutoksen ja laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Hankkeen louhinta- ja lujitussuunnitteluun on kuitenkin hotelli Growne Plazan tontilla kiinnitettävä erityistä huomiota.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista kaavamuutoksen johdosta.

Esittelijä

Lausuntopyyntö

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt lähetteellään kiinteistölautakunnan lausunnon kaupunkisuunnittelulautakunnan 24.2.2011 puoltamasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12032.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 24.2.2011 lähettää 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puistoalueita sekä korttelin 468 osaa ja katu- ja puistoalueiden alapuolisia maanalaisia tiloja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa ehdotuksessaan muun muassa seuraavaa:

Asemakaavan muutoksessa on osoitettu maanalainen tila 800 autopaikkaa käsittävää yleistä pysäköintilaitosta ja väestönsuojaa varten. Laitoksessa on 600 paikkaa osoitettu asukkaiden käyttöön. Laitos mitoitetaan ja varustetaan S6-luokan väestönsuojaksi 3 600 hengelle Töölön asukkaiden tarpeisiin.

Muutosalueen pinta-ala on 2,71 ha.

Pysäköintilaitokselle on varattu tilat rakenteellisine suojavyöhykkeineen korttelin 468 ja katualueiden alaisiin kalliotiloihin Töölönkadun ja Mannerheimintien väliin (mapl/v -20,0 ja +7,0). Suunnitelma perustuu neljään rinnakkaiseen 17 metriä leveään halliin kolmessa tasossa (-15,8...-16,8, -12,0...-13,0 ja -8,2...-9,2).

Ajoyhteys (maah) on Kivelänkadun puistikosta. Ajorampin rakentamisen yhteydessä olemassa oleva ajoramppi Töölönkadun varrella poistuu ja ajoyhteys hotellin huoltopihalle tapahtuu nyt rakennettavan uuden rampin kautta. Ajotunneli toimii väestönsuojan suojattuna sisääntulotienä.

Pääsisäänkäyntirakennus (map) sijoittuu hotellien välimaastoon Töölönkadun varrelle. Lisäksi pysäköintilaitokseen tulee kaksi muuta jalankulkuyhteyttä (map). Kaikkiin tulee porras ja hissi. Poistoilmakuilu (mai1) toteutetaan Kivelänkadun varrelle hotellin ilmanvaihtohormin yhteyteen tai hotellien välimaastoon. Raitisilmakuiluja (mai2) on kaksi.

Hankesuunnitelman mukainen mitoitus on seuraava:

Pysäköintihallit	23 650 m²
Ajotunneli ja avoramppi	3 270 m²
Tekniset tilat ja kanavat	630 m²
Jalankulkukäytävät	1 790 m²
Yhteensä	31 340 m²

Luolaston louhintatilavuus on noin 120 000 m³.

Pysäköintilaitoksen länsipuolelle on suunniteltu Töölön metrolinjaus. Metron Töölön asema on suunniteltu Töölöntorin eteläpuolelle. Suunnitteilla oleva Pisara-rata kulkee lähellä pysäköintilaitosta sen länsipuolella. Pisaran asema on suunniteltu tasolle noin -16.

Maaperä

Maan pinnan korkeus on Töölönkadun kohdalla noin +17 ja laskee Mannerheimintien suuntaan tasolle +9. Pysäköintilaitos sijoittuu kallioiselle, ohuiden kitkamaakerrosten peittämälle alueelle tasojen -17,0 ja -2,0 välille. Kallio on hyvälaatuista graniittia eikä siinä esiinny heikkousvyöhykkeitä.

Asian käsittely kaupunkisuunnittelulautakunnassa

Asemakaavan muutosehdotus nro 12032 esiteltiin 25.11.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnalle, joka päätti jättää asian pöydälle.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 2.12.2010 palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että pysäköintihalliin mahdollistetaan myös kolmas maanalainen kerros. Tämä käytännössä tarkoittaa parkkihallin paikkamäärän nousua 600 paikasta noin 800 paikkaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta velvoitti virastoa tuomaan lautakunnalle selvityksen lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen määrän mahdollisista vähentämisistä parkkihallin valmistuessa.

Merkittiin, että jäsen Männistö teki keskustelun kuluessa puheenjohtaja Rauhamäen kannattamana seuraavan asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi koskevan ehdotuksen.

"Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että pysäköintihalliin mahdollistetaan myös kolmas maanalainen kerros. Tämä käytännössä tarkoittaa parkkihallin paikkamäärän nousua

600 paikasta noin 800 paikkaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta velvoittaa virastoa tuomaan lautakunnalle selvityksen lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen määrän mahdollisista vähentämisistä parkkihallin valmistuessa."

Suoritetussa äänestyksessä palautusesitys voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5 (Finne-Elonen, Männistö, Palmroth-Leino, Puura, Rauhamäki) - 4 (Palaste-Eerola, Modig, Niemi, Soininvaara).

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Elina Ollikka, kiinteistölakimies, puhelin: 310 34008
elina.ollikka(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutos nro 12032
2 Geoteknisen osaston lausunto

Otteet

Ote **Otteen liitteet**
Kaupunki

14.9.2011

802/111/2010
Julkinen

Väylänpito-osasto / Kunnossapito
Pekka Korhonen

Janne Prokkola
Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
22. 09. 2011
Dnro/Dnr HEL 2011-001234
Tehtäväluokka 10 03 03
Uppgiftsklass

Lausuntopyyntö 8.9.2011

Töölönkadun pysäköintilaitos, asemakaavan muutosehdotus nro 12032

Töölönkadun pysäköintilaitosta suunniteltaessa on Pisararadan yleissuunnitelma ja myöhemmät suunnitelmat otettava huomioon. Kaavamuutoksessa on raideliikenteen kannalta kriittisin alue osoitettu merkinnällä ma-LR, mutta alueen rajaus jää epäselväksi, koska vain yksi suora on varustettu piirrosmerkein. Liikenneviraston tiedossa on, että Töölön pysäköintilaitoksen suunnittelu ja kaavamuutos on tapahtunut yhteistyössä Pisararadan yleissuunnittelun kanssa.

Töölön pysäköintilaitoksen toteutuksessa on myöhemminkin otettava Pisararadan vaatimukset huomioon. Pisararadan tunneli varo-alueineen tultaneen lunastamaan käyttöoikeuksin Liikennevirastolle. Näiden alueiden sijainnista ja muulle rakentamiselle aiheuttamista vaatimuksista on sovittava etukäteen tapauskohtaisesti Liikenneviraston suunnitteluyksikön kanssa. Maanalainen rautatietunneli asemineen aiheuttaa rakentamisrajoituksia ympäristöönsä. Muu rakentaminen rautatietunnelin lähiympäristössä tapahtuu yleensä hyväksymis- ja lausuntomenettelyn kautta.

Yleensä rajoituksia voi aiheutua vielä 250 m:n päässä rautatietunnelista, jos hankkeeseen sisältyy suuria massaluohintoja tai pohjavedenpintaan tai virtaukseen vaikuttavia toimenpiteitä. Maanalaisesta rautatietunnelista aiheutuu myös tärinähaittoja ympäristöön, jotka kuitenkin pyritään eliminoimaan. Pysäköintilaitoksen Töölönkadulta tuleva ajotunneli on alimmillaan noin 18 m etäisyydellä Pisararatavarauksen katosta eli siitä ei aiheutune ongelma Pisararadan rakentamiselle.

Alle 100 m etäisyydellä sijaitsevista tavallisissakin louhintahankkeissa tulee noudattaa Liikenneviraston hyväksymis- ja lausuntomenettelyä.
Usein eniten ongelmia aiheutuu vastaavissa hankkeissa ajotunneleiden sijoittamisesta ja louhinnasta kuten tässäkin hankkeessa on jo ennakoitu.

Jos muu rakentaminen tapahtuu ennen rautatietunnelin rakentamista ovat em. rajoitukset huomattavasti vähäisempiä. Merkittävistä kaavoitus-, suunnittelu- tai rakentamishankkeista ja erityisesti tunnelin tai sen arvioidulle varoalueelle ulot-

Väylänpito-osasto / Kunnossapito
Pekka Korhonen

tuvista hankkeista pyydetään kuitenkin olemaan etukäteen yhteydessä Liikennevirasto n suunnitteluyksikköön.

Myös pintavesien ja maa-alaisten vesien hallittuun poisjohtamiseen sekä putkistojen ja ympäristön suojaamiseen sekä veden poisjohtamiseen vauriotapauksissa sekä alueen kuivatukseen yleensä tulee kiinnittää suurta huomiota, koska kaava-alue on tärkeä liikenteen risteyspaikka ja mahdolliset vesivauriot voivat aiheuttaa huomattavaa haittaa liikenteelle.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomauttamista Töölön pysäköintilaitoksen kaavamuutokseen.

Yksikön päällikkö Matti Levomäki Kiinteistöpäällikkö Pekka Korhonen

Tiedoksi Kirjaamo

Brita Dahlqvist-Solin, ELY-keskus
Kaj Grönqvist, RR Management Oy

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausunto <Dnro UUDELY/223/07.01/2011

5.5.2011

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
10. 05. 2011
Dnro/Dnr KSK 2007-743
Tehtäväluokka 523;L1
Uppgiftsklass
J. Prokkola

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10, 00990 Helsingin kaupunki

Viite 2007-743/523

Lausunto Helsingin Töölöntorin pysäköintilaitoksen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12032)

Ajoluiskan, teknisten laitteiden ja sisäänkäyntien detaljisuunnittelussa ja materiaaleissa on huomioitava arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Kivelän puistossa teknisten rakennelmien tulee olla mahdollisimman pieniä ja sijoittua siten, että ne eivät haittaa puiston käyttöä.

Pisara -rata ja metro on otettu suunnitelmassa huomioon.

Asemakaava täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslaissa asetetut vaatimukset.

Yksikön päällikkö Tarja Laine

Ylitarkastaja Brita Dahlqvist-Solin

TIEDOKSI Sähköpostilla Henrik Wager

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
Kutsunumero 020 636 0070 Asemapäällikönkatu 14 PL 36
www.ely-keskus.fi/uusimaa 00520 Helsinki 00521 Helsinki

Aos

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
12. 05. 2011
Dnro/Dnr Ksk 2007-743
Tehtäväluokka 523;L4
Uppgiftsklass J. Prokkola

Kaupunkisuunnittelulautakunta
PL 2100 (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

275 §
LAUSUNTO TÖÖLÖNKADUN PYSÄKÖINTILAITOSTA KOSKEVASTA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12032)

HKR 2011-643, KSV Ksv 2007-743/523 8.3.2011
Esityslistan asia Ka/2

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle seuraavan lausunnon:

Alue sijaitsee Taka-Töölössä Mannerheimintie 46–50 kohdalla. Hankkeen päällä on kaksi suurta toimivaa hotellia ja Kivelänkadun puistikko. Töölönkadun vastakkaisella puolella on asuinrakennuksia.

Alue on kaupungin omistuksessa. Tontit 468/1, 2 ja 3 on vuokrattu. Tonteille on rakennettu 1970-luvulla kaksi hotellia. Asuinrakennukset suunnittelualueen vieressä ovat 1920 ja 1930 luvuilta. Kivelänkadun puistikko on rakennettu oleskelu- ja leikkipuistoksi hotellien rakentamisen yhteydessä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa yleisen pysäköintilaitoksen (800 autopaikkaa) ja väestönsuojan rakentamisen 3600 hengelle maanalaiseen tilaan hotellien alle. Ajoyhteys pysäköintilaitokseen järjestetään Töölönkadulta.

Pääsisäänkäyntirakennus (map) sijoittuu hotellien välimaastoon Töölönkadun varrelle. Lisäksi pysäköintilaitokseen tulee kaksi muuta jalankulkuyhteyttä (map). Kaikkiin tulee porras ja hissi. Poistoilmakuilu (mai1) toteutetaan Kivelänkadun varrelle hotellin ilmanvaihtohormin yhteyteen tai hotellien välimaastoon. Raitisilmakuiluja (mai2) on kaksi.

Ajorampin sijoittaminen puistoon vähentää puiston virkistysarvoa ja leikkaa osan puistoa liikenteen käyttöön. Viitesuunnitelmassa on esitetty katupuu- ja muita istutuksia lähelle tukimuureja ja kannen päälle. Näiden istutusten toteutuminen on epävarmaa, koska rakenteiden lopullisia mittoja, korkoasemia tai sijaintia tiedetä. Parhaimmassakin tapauksessa kannen päällä menestyvät vain pienet ja matalat puut.

Osoite	Katuosoite	Puhelin	Telefon	Telefax
PL 1500 00099 HELSINGIN KAUPUNKI rakennusvirasto@hel.fi	Kasarmikatu 21 00130 HELSINKI http://www.hkr.hel.fi	Vaihde 310 1661	Växel 310 1661	310 38655

Aos

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Taka-Töölö on mukana Suomen DoCoMo-työryhmän ylläpitämässä merkittävien rakennusten ja ympäristöjen valikoimassa.

Puistossa on avokallio. Sen säilyminen ajorampin rakentamisesta huolimatta on tärkeä puiston identiteetin kannalta.

Maanalaisen rakentamisen hallitseminen suhteessa sen maanpäälle tuottamiin elementteihin on aiemmissa luola- ja tunnelihankkeissa osoittautunut vaikeaksi.

Erilaisia rakenteita, kuten suurikokoisia ilmastointikanavia, ajoramppeja ja sisäänkäyntejä, on tulossa runsaasti osaksi keskeistä kaupunkikuvaa. Tuloksena saattaa olla sekava katu- ja puistomiljöö. Dunckerinkadulla sisäänkäynnin sijainti on merkitty jalkakäytävälle. Kaavaa tulee tarkentaa niin, että katualueella jalankulku on järjestettävissä esteettömästi.

Suunnitelmassa ei ole esitetty ajoramppiin liittyviä rakenteita kuten liikenteen ohjauksen vaatimia liikennemerkkejä ja opasteita. Nämä korostuvat osana puiston julkista ilmettä.

Jotta koordinointi onnistuisi on ensiarvoisen tärkeää esittää suunnitelmassa realistisesti mitoitettuna kaikki maanpäälle tulevat rakenteet. Jos hanke etenee vaiheittain, saattaa maanalaisten tilojen ja toimintojen sijoittuminen vaikeuttaa maanpäällisen kaupunkikuvan ja toimintojen hallintaa pitkään.

Kaavamääräys, jossa toisaalta määrätään säilyttämään Töölönkadun varren puurivi ja toisaalta täydennysistuttamaan se, on ristiriitainen. Ainoa korkeatasoinen ratkaisu on uudistaa koko puurivi kerralla tasakokoiseksi ja ikäiseksi.

Asemakaavan jatkokehittelyssä tulee vielä tutkia mahdollisuuksia sijoittaa pysäköintilaitoksen ajoramppi muualle, kuin Kivelänkadun puistikkoon, esimerkiksi Kivelänkadulle tai Tykistökadulle.

Sisäänajon sijoittuminen Kivelänkadun puistikon keskeisen kallion kupeeseen edellyttää erityisen laadukasta suunnittelua ja toteutusta. Luiska ei saa rikkoa kallion perushahmoa, jotta kallion ja sen luoman korkeuseron merkitys puiston käytölle ja tunnelmalle säilyy.

Töölönkadulle nousevan ajoluiskan korkeusasemat ja molempien kaistojen kaltevuudet tulee suunnitella huolellisesti. Myös ajoluiskan yläpään kattamisen mahdollistavaa kaavamerkintää tulisi selvittää, sillä luiskan kattamista voidaan pitää perusteltuna.

Suunnitelma vähentää maantasopysäköinnin tarvetta Töölön alueella. Vapautuva kaupunkitila tulee käyttää jalankulkuolosuhteiden ja viihtyvyyden parantamiseen erityisesti Töölöntorin alueella.

Autopaikkojen lisäksi laitokseen tulee varata tilaa myös polkupyörien säilytykseen. Pyörien kuljetus tulee ratkaista esim. hissillä.

Hankkeeseen tulee kytkeä yleinen käymälä ja pysäköintilaitoksen tarvitsemat huoltotilat.

Töölön lukuisten julkisten kokoontumistilojen takia alueella liikenne ruuhkautuu ajoittain erityisesti tilaisuuksien loputtua, tämä tulisi huomioida maanalaisia kulkuväyliä mitoitettaessa.

Pelastuslaitoksen edellyttämät varapoistumisteiden paikat on selvitettävä ja lisättävä suunnitelmaan.

Asemakaavan toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Taloutta ei ole tarkasteltu, koska hakijana on yksityinen investoija, joka ei ole kertonut kustannuksia. Kivelän puistikko tulee perusparantaa hankkeen toteutuksen yhteydessä rakentajan kustannuksella.

Yleisten töiden lautakunta pitää välttämättömänä, että hankkeeseen ryhtyvän taloudellisesta tilasta ja kyvystä saattaa esitetty mittava hanke valmiiksi saadaan riittävät selvitykset ja takeet ennen asemakaavan hyväksymistä.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin huomautuksin.

Pöytäkirjanote kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja katu- ja puisto-osastolle.

Lisätiedot:
Markkula Jaakko, kaupunginarkkitehti, puhelin 310 38802
Kiiskinen Anu, aluesuunnittelija, puhelin 310 38419
Jylhänlehto Marko, suunnitteluinsinööri, puhelin 310 38237

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 11.5.2011

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

Osoite	Katuosoite	Puhelin	Telefon	Telefax
PL 1500	Kasarmikatu 21			
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	00130 HELSINKI	Vaihde 310 1661	Växel 310 1661	310 38655
rakennusvirasto@hel.fi	http://www.hkr.hel.fi			

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
-6. 05. 2011
Dnro/Dnr Ksik 2007-743
Tehtäväluokka 523;L5
Uppgiftsklass J. Pitkkola

Kaupunkisuunnittelulautakunta
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

147 §
LAUSUNTO KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNALLE TÖÖLÖNKADUN PYSÄKÖINTILAITOKSEN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12032)

Ymk 2011-467
Ksv 2007-743/523
Esityslistan asia Ystp/2

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Uusi 800 autopaikan pysäköintiluola on tarkoitettu sekä Töölön alueen asukkaiden että myös yritysten käyttöön.

Kaavoituksen yhteydessä on kaupunkisuunnittelulautakunnan aloitteesta laadittu selvitys lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen vähentämisestä. Kaavaselostuksen mukaan Töölöntorin kunnostuksen yhteydessä poistuu noin 100 autopaikkaa. Tulevien lähiympäristön liikennejärjestelyjen yhteydessä voitanee jatkossa poistaa lisää kaduilla ja torilla olevia paikkoja.

Ympäristölautakunnan mielestä pysäköintihallihankkeissa tulisi aina osoittaa, miten samalla voidaan vastaavasti poistaa maanpintatason paikkoja. Tämän tulee olla tavoitteena myös Töölöntorin pysäköintihallin suunnittelussa.

Pöytäkirjanote kaupunkisuunnittelulautakunnalle (PL 10) sekä ympäristönsuojelu- ja tutkimusyksikölle (Pitkänen).

Merkittiin, että jäsen Alhojärvi ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, mutta esitystä ei kannatettu.

Lisätiedot:
Pitkänen Eeva, ympäristötarkastaja, puhelin (09) 310 31517

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä 11.5.2011 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana päivänä pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä.

Aos

Postiosoite
Kirjaamo/ympäristökeskus
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite/Kirjaamo
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 13702
+358 9 310 1635 (vaihde)

Faksi
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637
BIC DABAFIHH
IBAN-tilinumero
IBAN FI06 8000 1200 0626 37

Y-tunnus
0201256-6
Alv. nro
FI02012566

HSY

2.5.2011

Kaupunkisuunnittelulautakunta
~~Helsingin kaupunginhallitus~~
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
-4. 05. 2011
Dnro/Dnr KSK 2007-743
Tehtäväluokka 523;L9
Uppgiftsklass J. Prokkola

Halken Dnro 2007 - 743/523, 8.3.2011
HSY:n Dnro 206/10/106/1060/2011, 14.3.2011

LAUSUNTO TÖÖLÖNLAHDEN PYSÄKÖINTILAITOSTA KOSKEVASTA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12032)

14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puistoalueita sekä korttelin 468 osaa ja katu- ja puistoalueiden alapuolisia maanalaisia tiloja koskeva asemakaavan muutosehdotus.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan kaupunginhallitukselle 24.2.2011 osoittamassa kirjeessä todetaan mm. seuraavaa:

"Asemakaavan muutos mahdollistaa yleisen pysäköintilaitoksen (800 autopaikkaa) ja väestönsuojan rakentamisen maanalaiseen tilaan hotellitonttien alle. Ajoyhteys pysäköintilaitokseen järjestetään Töölönkadulta."

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi ja ne tulee ottaa huomioon pysäköintilaitoksen ja sen louhintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Mikäli pysäköintilaitoksen rakentaminen edellyttää johtosiirtoja, tulee siirrot suunnitella ja toteuttaa rakennushankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella. Suunnitelmat tulee hyväksyttää HSY:ssä.

Vesihuollon osalta HSY:n yhteyshenkilönä asiassa toimii alueinsinööri Saara Neiramo, p. 1561 3047.

Jukka Yli-Kuivila
osastonjohtajan sijainen
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
PL 100, 00066 HSY
puh 09 156 11, faksi 09 1561 2011, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
PB 100, 00066 HRM
tfn 09 156 11, fax 09 1561 2011, FO-2274241-9, www.hsy.fi

Ads

26.4.2011

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
27. 04. 2011
Dnro/Dnr KSK 2007-743
Tehtäväluokka 523; L 6'
Uppgiftsklass J. Prokkola

Kaupunkisuunnittelulautakunta

56 §
TÖÖLÖNKADUN PYSÄKÖINTILAITOKSEN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12032)

Pel 2011-56
Esityslistan asia PEK/7

Lautakunta päätti todeta, että sillä ei ole huomautettavaa Töölönkadun pysäköintilaitoksen asemakaavan muutosehdotukseen.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §.

Pöytäkirjanote kaupunkisuunnittelulautakunnalle.

Lisätiedot:
Hoivanen Raila, vanhempi palotarkastaja, puhelin 310 31233

Henri Nordenswan
sihteeri

Postiosoite
PL 112
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinginpelastuslaitos@hel.fi

Käyntiosoite
Agricolankatu 15
00530 Helsinki
http://www.hel.fi/pel

Puhelin
+358 9 310 1651

Faksi
+358 9 310 30029

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

AOS

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
18. 04. 2011
Diare/Dnr KSIK 2007-743
Tehtäväluokka 523; L7
Uppgiftsklass J. Prokkola

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunkisuunnittelulautakunta
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

§ 121
LAUSUNNON ANTAMINEN KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNALLE TÖÖLÖNKADUN MAANALAISTA PYSÄKÖINTILAITOSTA KOSKEVASTA ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA

PÄÄTÖS

Rakennuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon Töölönkadun maanalaista pysäköintilaitosta koskevasta asemakaavan muutoksesta 12032.

Kaupunkikuvaan tulee kiinnittää huomiota

Pysäköintilaitos on tervetullut ja alueen asumisolosuhteita kohentava ratkaisu. Laitos palvelee myös alueella sijaitsevien kulttuurilaitosten kävijöitä. Koska laitos varustetaan myöhemmin myös väestönsuojaksi, on se investointina monipuolinen.

Rakennusvalvonnassa on toistuvasti tullut maanalaisten hankkeiden kohdalla esiin, kuinka niiden tuottamiin maanpäällisiin ratkaisuihin ei ole riittävästi kaavoitusvaiheessa varauduttu. Louhintoja on tehty luottaen siihen, että viranomaiset hyväksyvät tosiasiat ja myöntävät tarvittavat luvat usein melko näkyville maanpäällisille ratkaisuille. Esimerkiksi erilaiset ilmanvaihtoon liittyvät ratkaisut merkitsevät usein massiivisia ja kaupunkikuvassa näkyviä ratkaisuja.

Huonojen esimerkkien ohella on myös onnistuneita esimerkkejä. Katajanokalle toteutettu valtiovallan hätäkeskus pystyttiin maanpäällisiltä osiltaan toteuttamaan historialliseen ympäristöön huomaamattomasti sen jälkeen, kun hankkeeseen kiinnitettiin kaupunkikuvaneuvottelukunnan vaatimuksesta asiansa osaava arkkitehtiprofessori Vilhelm Helander.

Tärkeätä onkin, että kallioteknisen suunnittelun ohella hankkeeseen otetaan alusta saakka mukaan kaupunkikuvaan erikoistunut korkean osaamistason suunnittelu. Kaikista hissien ja porraskuilujen yhteyteen rakennettavista sisäänkäyntirakennelmista tulee tehdä kattavat

Postiosoite Rakennuslautakunta PL 2300 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite Rakennuslautakunta Siltasaarenkatu 13 Helsinki 53
Puhelin (09) 310 2611
Faksi (09) 310 26206
Internet http://www.rakvv.hel.fi
Sähköposti rakennusvalvonta@hel.fi

Ack

suunnitelmat ja ympäristöselvitykset ennen kuin louhintatöihin ryhdytään. Suunnittelussa tulee myös ratkaista laitoksen opastamiseen liittyvät kysymykset.

Erityisesti tulee myös ratkaista kysymys kaikista pelastusviranomaisten vaatimista uloskäytävistä ja pelastusyhteyksistä maan pinnalle ennen lupien myöntämistä. Kaavaehdotus jättää tältä osin tilaa tulkinnoille. Ei ole hyväksyttävää, että välttämättömiä pelastusyhteyksiä ryhdytään ratkomaan vaiheessa, jossa niille ei enää ole löydettävissä kaupunkikuvallisesti tyydyttäviä ratkaisuja. Kivelänkadun varrella olevan puisto on asukkaille tärkeä lähivirkistysalue. Pysäköintilaitos tuottaa väistämättä muutoksia puiston ilmeeseen ja käytettävyyteen. Puiston suunnitteluun ja sen identiteettiin tulee kiinnittää huomiota ja esittää kattavasti lopputilannetta havainnollistavat illustraatiot.

Haastavana suunnittelutehtävänä tulee olemaan puiston eteläpuolinen uusi sisäänkäyntirakennus. Rakennus tulee sovittaa taitavasti kahden suuren hotellikokonaisuuden väliin ilman, että se koetaan vakiintunutta tilannetta huonontavaksi lisäksi. Pikemminkin kohde tarjoaa mahdollisuuden ympäristön parantamiseen.

Tilasuunnittelu

Jo kaavoitusvaiheessa tulee esteetön liikkuminen tutkia koko asemakaavan muutosalueella.

Pysäköintilaitoksesta ja sen lähettyviltä on syytä varata riittävästi tilaa myös polkupyöriä varten. Yleisistä käymälöistä on myös jatkuva puute. Maanalaiset pysäköintilaitokset tarjoavat hyvän tilaisuuden korjata käymälöiden vajetta.

Jotta laitoksesta muodostuu tilapäisiä käyttäjiä houkutteleva vaihtoehto maanpäälliseen pysäköintiin, on tiloista tehtävä esteettisesti viihtyisiä. Maailmalta löytyy tässä suhteessa monia hyviä esimerkkejä. Muun muassa Lyon ja Bordeaux ovat toteuttaneet korkeatasoisia maanalaisia yleisiä pysäköintilaitoksia, joissa myös polkupyöräily on otettu huomioon.

Teknisiä kysymyksiä

Ilmatieteen laitoksen laatima ilman laatua koskeva leviämisselvitys perustuu siihen, että pysäköintilaitoksen autopaikoista on asukkaiden käytössä 30 %. Jos yleisötilaisuuksien pysäköinti on ennakoitua laajempaa, tulee leviämisselvitys päivittää ja tarkistaa ilmanvaihdon mitoitus todellisen käyttötilanteen mukaisesti. Nyt kaavaehdotus lähtee

siitä, että poistoilmakuilun maanpäällisen osan korkeus on enintään 5 metriä maan tasosta lukien. Ei ole varmaa, onko korkeus riittävä. Joka tapauksessa ilmanvaihtohormin melutasoa koskevaa kaavamääräystä tulee tarkentaa muotoon, jossa A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää asuinrakennusten lisäksi myöskään hotellien ulkopuolella lukemaa 45 dBA.
Pohjaveden pinnan haitallisen alenemisen lisäksi tulee kaavassa kieltää myös ympäristölle haitallinen orsiveden alentaminen.

Maanalaisiin tiloihin johtavan ajoluiskan suuaukon enimmäiskorkeudeksi on esitetty 3,7 metriä. Huoltokalusto vaatii yleensä 4,2 metrin vähimmäiskorkeutta.

Rakennustyönaikaiset järjestelyt tulee toteuttaa niin, että ympäristöhäiriöt jäävät mahdollisimman pieniksi. Tämä edellyttää yhteistyötä ympäristökeskuksen ja rakennusvalvontaviraston välillä ennen rakennuslupien myöntämistä.

Merkittiin, että esittelijä korjasi päätösehdotuksen neljännen kappaleen toisen virkkeen ensimmäisen sanan Kaikkien muotoon Kaikista (esityslistan s. 15).

Helsingin Energia

LAUSUNTO

Yleis- ja elinkaarisuunnittelu/ Risto Seppänen 4.4.2011 1 (1)

Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 Helsingin kaupunki

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
- 6. 05. 2011
Dnro/Dnr KSIK 2007-743
Tehtäväluokka 523;L10-11
Uppgiftsklass J. Prokt.olg

Lausuntopyyntö 2007 – 743 / 523

TÖÖLÖNKADUN PYSÄKÖINTILAITOS (NRO 12032)

Olemme tarkistaneet otsikossa mainitun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostuksen.

Helsingin Energialla ja Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole muutosehdotukseen huomautettavaa.

HELSINGIN ENERGIA

Seppo Ruohonen
toimitusjohtaja

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Risto Harjanne
toimitusjohtaja

LIITTEET Palautettavat asiakirjat

Helsingin Energia	Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Fax	Y-tunnus	ALV rek.
www.helsinginenergia.fi	00090 HELEN	Kampinkuja 2, Helsinki	(09) 6171	(09) 617 2360	0201256-6	

Aos

HELSINGIN KAUPUNKI
KAUPUNGINMUSEO
KESKI-UUDENMAAN MAAKUNTAMUSEO
Granbacka Sanna

LAUSUNTO 22 1

17.3.2011

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit
24. 03. 2011
Dnro/Dnr Ksik 2007-743
Tehtäväluokka 523:L8
Uppgiftsklass J. Pöykkölä

Lausuntopyyntönne 8.3.2011 (2007-743/523)

TÖÖLÖNKADUN PYSÄKÖINTILAITOS, ASEMAKAAVAEHDOTUS

Museo 2011-31

Kaupunginmuseo on lausunut asemakaavan luonnoksesta 1.3.2010. Kaavaehdotuksessa on huomioitu kaupunginmuseon lausunnossaan esittämät kommentit. Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa 24.2.2011 päivätystä asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot:
Granbacka Sanna, tutkija, puhelin 310 79406

Tiina Merisalo
museonjohtaja

Sanna Granbacka
tutkija

LIITE Asiakirjat palautetaan

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 17
http://www.helsinginkaupunginmuseo.fi

Puhelin +358 9 310 1041
Faksi +358 9 310 36664
Tilinro 800012-62637
Y-tunnus 0201256-6
Alv.nro FI02012566

Aos

68 §
TÖÖLÖNKADUN PYSÄKÖINTILAITOSTA KOSKEVA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12032)

Kslk 2007-743
Mannerheimintie 46 - 50, maanalainen alue, karttaruutu G3/S4, hanke-numero 0804_1
Esityslistan asia Akp/3

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

– lähettää 24.2.2011 päivätyn 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puistoalueita sekä korttelin 468 osaa ja katu- ja puistoalueiden alapuolisia maanalaisia tiloja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä

– antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että

– asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti

– kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Merkittiin, että varapuheenjohtaja Soininvaara teki jäsen Modigin kannattamana ehdotuksen, että asia tulisi palauttaa uudelleen valmisteltavaksi 25.11.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnalle tehdyn ja 2.12.2010 uudelleen valmisteltavaksi palautetun esityksen mukaisena.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 3 (Johansson, Puura, Rauhamäki) - 3 (Palaste-Eerola, Modig, Soinivaara) puheenjohtajan äänen ratkaistessa asian.

Alueen sijainti

Alue sijaitsee Taka-Töölössä Mannerheimintie 46–50 kohdalla Töölönkadun ja Mannerheimintien välissä.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos mahdollistaa yleisen pysäköintilaitoksen (800 autopaikkaa) ja väestönsuojan rakentamisen maanalaiseen tilaan hotellitonttien alle. Ajoyhteys pysäköintilaitokseen järjestetään Töölönkadulta.

Lähtökohdat

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aiemmat päätökset

Asemakaavan muutosehdotus nro 12018 esiteltiin 25.11.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnalle, joka päätti jättää asian pöydälle.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 2.12.2010 palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että pysäköintihalliin mahdollistetaan myös kolmas maanalainen kerros. Tämä käytännössä tarkoittaa parkkihallin paikkamäärän nousua 600 paikasta noin 800 paikkaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta velvoitti virastoa tuomaan lautakunnalle selvityksen lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen määrän mahdollisista vähentämisistä parkkihallin valmistuessa.

Merkittiin, että jäsen Männistö teki keskustelun kuluessa puheenjohtaja Rauhamäen kannattamana seuraavan asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi koskevan ehdotuksen.

"Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että pysäköintihalliin mahdollistetaan myös kolmas maanalainen kerros. Tämä käytännössä tarkoittaa parkkihallin paikkamäärän nousua 600 paikasta noin 800 paikkaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta velvoittaa virastoa tuomaan lautakunnalle selvityksen lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen määrän mahdollisista vähentämisistä parkkihallin valmistuessa."

Suoritetussa äänestyksessä palautusesitys voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5 (Finne-Elonen, Männistö, Palmroth-Leino, Puura, Rauhamäki) – 4 (Palaste-Eerola, Modig, Niemi, Soininvaara).

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista aluetta. Alueella on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävän alueen merkintä. Alueen lähelle on merkitty metron (Töölön metro) ja rautatien (Pisara) maanalaiset radat sekä asemat.

Alueella on voimassa asemakaavoja vuosilta 1974, 1977, 1980, 1983, 1985 ja 1993. Kaavojen mukaan alue on liikerakennusten korttelialuetta sekä katu- ja puistoaluetta.

Maanomistus

Alue on kaupungin omistuksessa. Tontit 468/1, 2 ja 3 on vuokrattu hotellikäyttöön.

Alueen yleiskuvaus

Kaava-alueella on kaksi suurta toimivaa 1970-luvulla rakennettua hotellia ja Kivelänkadun puistikko. Töölönkadun vastakkaisella puolella on asuinrakennuksia. Asuinrakennukset suunnittelualueen vieressä ovat 1920- ja 1930-luvuilta.

Kivelänkadun puistikko on rakennettu oleskelu- ja leikkipuistoksi hotellien rakentamisen yhteydessä. Helsingin ympäristökeskus on luokitellut puistossa sijaitsevan luonnontilaisen avokallion kohtalaisen arvokkaaksi (arvoluokka 2) kallioperän ja maaperän luontokohteeksi.

Puistikon pohjoisosassa on kivituhkapintainen pelikenttä ja avointa istuskelutilaa. Maanpinta nousee etelään päin kalliona ylös kohti hotellipihaa. Puistikkoa rajaavat kaupunkikuvallisesti merkittävät jalavarivit. Talvisin puistikossa on ollut pulkkamäki. Vuonna 2000 peruskorjatun puistikon varustukseen ei tällä hetkellä kuulu leikkivälineitä, eikä puiston ylemmällä oleskelutasolla ole penkkejä.

Suojelukohteet

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Taka-Töölön kerrostaloalue, RKY 2009). Taka-Töölön asuinalue on mukana Suomen DoCoMoMo-työryhmän (kansainvälinen modernin arkkitehtuurin tutkimus- ja suojelujärjestö) ylläpitämässä merkittävien rakennusten ja ympäristöjen valikoimassa.

Töölön metro ja Pisara-rata

Pysäköintilaitoksen länsipuolelle on suunniteltu Töölön metrolinjaus. Metron Töölön asema on suunniteltu Töölöntorin eteläpuolelle.

Suunnitteilla oleva Pisara-rata kulkee lähellä pysäköintilaitosta sen länsipuolella. Pisaran asema on suunniteltu tasolle noin -16.

Maaperä

Maan pinnan korkeus on Töölönkadun kohdalla noin +17 ja laskee Mannerheimintien suuntaan tasolle +9. Pysäköintilaitos sijoittuu kallioiselle, ohuiden kitkamaakerrosten peittämälle alueelle tasojen -17,0 ja -2,0 välille. Kallio on hyvälaatuista graniittia eikä siinä esiinny heikkousvyöhykkeitä.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaavan muutoksessa on osoitettu maanalainen tila 800 autopaikkaa käsittävää yleistä pysäköintilaitosta ja väestönsuojaa varten. Laitoksessa on 600 paikkaa osoitettu asukkaiden käyttöön. Laitos mitoitetaan ja varustetaan S6-luokan väestönsuojaksi 3 600 hengelle Töölön asukkaiden tarpeisiin.

Muutosalueen pinta-ala on 2,71 ha.

Maanalainen alue (mapl/v, maah, map, mai1, mai2, mai3)

Pysäköintilaitokselle on varattu tilat rakenteellisine suojavyöhykkeineen korttelin 468 ja katualueiden alaisiin kalliotiloihin Töölönkadun ja Mannerheimintien väliin (mapl/v -20,0 ja +7,0). Suunnitelma perustuu neljään rinnakkaiseen 17 metriä leveään halliin kolmessa tasossa (-15,8...-16,8, -12,0...-13,0 ja -8,2...-9,2).

Ajoyhteys (maah) on Kivelänkadun puistikosta. Ajorampin rakentamisen yhteydessä olemassa oleva ajoramppi Töölönkadun varrella poistuu ja ajoyhteys hotellin huoltopihalle tapahtuu nyt rakennettavan uuden rampin kautta. Ajotunneli toimii väestönsuojan suojattuna sisääntulotienä.

Pääsisäänkäyntirakennus (map) sijoittuu hotellien välimaastoon Töölönkadun varrelle. Lisäksi pysäköintilaitokseen tulee kaksi muuta jalankulkuyhteyttä (map). Kaikkiin tulee porras ja hissi. Poistoilmakuilu

(mai1) toteutetaan Kivelänkadun varrelle hotellin ilmanvaihtohormin yhteyteen tai hotellien välimaastoon. Raitisilmakuiluja (mai2) on kaksi.

Hankesuunnitelman mukainen mitoitus on seuraava:

Pysäköintihallit	23 650 m^2
Ajotunneli ja avoramppi	3 270 m^2
Tekniset tilat ja kanavat	630 m^2
Jalankulkukäytävät	1 790 m^2
Yhteensä	31 340 m^2

Luolaston louhintatilavuus on noin 120 000 m^3.

Korttelissa 468 tontilla 2 olevan hotellin alin kellarikerros on tasolla +1,3 ja louhintataso noin +0,3. Tontilla 3 olevan hotellin alin kerros on tasolla +10...+13 ja louhintataso noin +8... +11. Hotellirakennusten ja pysäköintilaitoksen katon välissä on kalliota riittävästi (noin 10–12 metriä).

Laitokseen saa sijoittaa valvomo- ja sosiaalitilat sekä muita laitoksen toimintaan liittyviä tiloja.

Liikenne

Ajoyhteys laitokseen tapahtuu Töölönkatu 32 kohdalta. Autopaikkoja laitokseen saa sijoittaa 800 kpl, joista vähintään 600 tulee varata asukkaiden tarpeisiin. Hankesuunnitelman mukainen vapaa ajokorkeus on 3,6 m, jolloin sitä voidaan käyttää myös pelastusajoneuvojen reittinä. Ajoluiskan muuri on tehtävä luonnonkivisenä, eikä sitä saa kattaa. Muurin maanpäällisten osien on oltava ilmeeltään läpinäkyviä.

Asemakaavan mukaisen paikkajakauman perusteella liikennemäärän Töölönkadun ajoyhteyden kautta arvioidaan olevan noin 1 500 autoa/vrk (molemmat ajosuunnat). Töölönkadun liikennemäärä (4 100 autoa/vrk) ei kuitenkaan lisäänny pysäköintilaitoksen kokonaisliikennemäärällä, koska osa pysäköintilaitokseen ajavista autoista käyttää nykyisinkin Töölönkatua.

Luonnonympäristö

Nykyinen tontille 468/3 johtava luiska täytetään ja paikalle tulee uusia istutuksia. Puistoalueelle sijoitettavat maanalaisiin tiloihin liittyvät ajoluiskat ja muut rakennelmat tulee sovittaa osaksi puistoympäristöä. Puisto tulee kunnostaa erillisen suunnitelman mukaan korkeatasoisek-

si, turvalliseksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Töölönkadun varren puurivi tulee säilyttää ja sitä tulee täydentää istuttamalla uusia puita. Puiston eteläpuolisen uuden sisääntulorakennuksen edustalle tulee rakentaa luonnonkivipintainen aukiomainen istuskelualue, jolle istutetaan pienpuita.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Vaikutukset kaupunkikuvaan, puistoympäristöön ja luontoon

Alueella on vähän puistoja, joten Kivelänkadun puistikon kaltaiset pienetkin kohteet ovat tärkeitä. Ajoluiska ja uusi käyntirakennus vaikuttavat Töölönkadun kaupunkikuvaan ja puiston käytettävyyteen. Uuden luiskan rakentaminen Kivelänkadun puistikkoon pienentää jonkin verran puistokäytössä olevaa aluetta. Ajoluiskan alle jää puistossa yksi istuskelutasanne ja pensaita kasvava rinne. Ajoluiskan rakentaminen pienentää luonnontilaista avokalliopaljastumaa vähäisessä määrin. Valtaosa kalliosta säilyy nykyisellään. Töölönkadun varresta joudutaan kaatamaan vanhoja jalavia.

Toisaalta vanhan ja epäsiistin oloisen ajoluiskan täyttäminen ja istuttaminen parantaa olemassa olevaa kaupunkikuvaa. Puistolle on laadittu asemakaavan valmistelun yhteydessä yleissuunnitelma. Yleissuunnitelman tavoitteena on tehdä puistosta avoin ja selkeästi jäsentynyt kokonaisuus, jonka kaupunkitila koetaan vehreäksi ja turvalliseksi. Yleissuunnitelman perusteella puistikko rakennetaan korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi, jossa nykyiset toiminnot säilyvät. Nykyiset katupuut säilytetään ja Töölönkadun katupuurivistöä täydennetään jatkumaan Kivelänkadulta Tykistönkadulle asti. Sen edusta kivetään pieneksi aukiomaiseksi istuskelualueeksi, jota jäsentävät pienpuut. Puistikon valaistusta lisätään turvallisuuden ja käytettävyyden parantamiseksi. Säilyvä avokallioalue valaistaan himmeästi ja pysäköintilaitokseen liittyvät rakenteet valaistaan.

Uudet rakenteet toteutetaan kaupunkikuvallisesti korkeatasoisina ja turvallisina. Ajoluiskan tukimuuriosuus toteutetaan matalana niin että puistikossa rampista näkyy vain teräskaide. Pysäköintilaitoksen rakentamisen myötä on myös mahdollisuus vapauttaa Töölöntori pysäköinnistä ja parantaa sen kaupunkikuvaa merkittävästi.

Vaikutukset liikenteeseen

Kaavan toteuttaminen parantaa asukkaiden pysäköintimahdollisuuksia Taka-Töölön alueella. Kadunvarsipaikkojen vähentämiseen saattaa

myöhemmin tulla tarvetta Töölön alueen liikennejärjestelyjen muuttamisen yhteydessä (raitiotiet, pyöräilyjärjestelyt).

Liikennemäärää on arvioitu laskentamallilla, jossa asukaspysäköintiä laitoksessa on 600 autopaikkaa, asiointiin Töölön alueella (Töölöntori, Kansallisooppera ym.) ja yrityksille on arvioitu noin 200 autopaikkaa. Laskentamallin mukaan liikennemäärä Töölönkadun ajoyhteyden kautta on noin 1 900 autoa/vrk (molemmat ajosuunnat). Töölönkadun liikennemäärä (4 100 autoa/vrk) ei kuitenkaan lisäänny pysäköintilaitoksen kokonaisliikennemäärällä, koska osa pysäköintilaitokseen ajavista autoista käyttää nykyisinkin Töölönkatua. Mikäli laitoksen autopaikkojen jakautuminen eri käyttäjien suhteen muuttuu, tulee liikennemäärä muuttumaan. Suurin liikennemäärä syntyy, jos koko laitoksen autopaikat ovat asiointikäytössä. Tällöin liikennemäärä vuorokaudessa on 2100 - 2700 autoa (molemmat ajosuunnat).

Selvitys lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen vähentämisestä

Töölönkadun pysäköintilaitoksen valmistelun yhteydessä on laadittu pysäköintilaitoksen arvioidulta vaikutusalueelta pysäköintiselvitys.

Pysäköintiselvitys osoittaa, että alueella on pysäköintipaikkavajausta. Uusi rakennettava pysäköintilaitos ei täysin poista alueella olevaa pysäköintipaikkojen laskennallista tarvetta. Pysäköintipaikkoja ei näin ollen ole tarkoituksenmukaista lähteä poistamaan ilman muita liikenteellisiä tai kaupunkikuvallisia perusteita.

Tulevan pysäköintilaitoksen läheisyydessä on tulevaisuudessa tulossa liikennejärjestelymuutoksia. Topeliuksenkadulle suunnitellaan raitiotielinjaa sekä pyörätietä/pyöräkaistaa. Myös Runeberginkadulle on tarkoitus tehdä pyöräilyjärjestelyjä. Töölöntori on tarkoitus kunnostaa (100 ap poistuu). Alueelle on tulossa myös muita pyöräilyä edistäviä liittymäjärjestelyjä. Edellä kuvatut järjestelyt tulevat toteutuessaan poistamaan kaduilla ja torilla olevia pysäköintipaikkoja.

Vaikutukset ympäristön rakenteisiin ja pohjaveteen

Pysäköintilaitos sijoittuu suurten hotellien Crowne Plaza ja Scandic Continental alapuolelle. Pysäköintilaitoksen rakentamisesta on työnaikaista haittaa, mutta silti hotellitoiminta voi jatkua työn aikana hyvin. Kalliokatto laitoksen ja hotellien välillä on riittävä. Massiivinen louhintatyö rakennusten alapuolella on vaativa tehtävä. Helsingissä on paljon kokemusta ja osaamista vaativien kalliotilojen rakentamisesta keskus-

tan alueella, eikä ole tapahtunut vahinkoa yläpuolisille rakennuksille. Laitoksen rakentamisella ei ole haitallisia vaikutuksia pohjaveteen. Rakentamisalue ja sen ympäristö ei ole pohjaveden riskialuetta. Työnaikaisesti pohjavesi saattaa laskea. Laitos toteutetaan vesitiiviiksi, jolloin tilanne käytön aikana palautuu.

Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen

Laitoksen rakentamisen aikana louhimisen räjäytystyöt ja maa-aineksen poiskuljettaminen haittaa asukkaita ja hotellien toimintaa merkittävästi. Pysäköintilaitoksen rakennustyöstä syntyvät työnaikaiset häiriöt aiheutuvat kallion räjäytyksistä, louheen kuljetuksesta ja työnaikaisten rakennustarvikkeiden kuljetuksesta. Rakennustyöstä syntyy myös melua ja pölyä. Nämä haittaavat hotellien toimintaa ja aiheuttavat häiriötä ympäristöön. Hyvällä ammattitaitoisella suunnittelulla ja yhteistyöllä eri toimijoiden kesken voidaan haittoja vähentää. Suurimman louhimisen aiheuttavan haitan arvioidaan olevan kestoltaan noin kaksi vuotta. Louhimisen haitat pyritään minimoimaan sopimalla ympäristön asukkaiden ja hotellien kanssa räjäytysajoista.

Ilmatieteen laitos on tehnyt ilman laatua koskevan selvityksen. Leviämismallilaskelmin saadut pysäköintilaitoksen päästöjen aiheuttamat maanpintatason typenoksidi- ja hiilimonoksidipitoisuudet jäävät pieniksi. Näiden pitoisuudet ovat korkeimmillaankin noin 1–1,5 % ohje- ja raja-arvoista. Suunnitellun pysäköintilaitoksen ilmastoinnin päästöjen vaikutus Töölön alueen pitoisuuksiin jää vähäiseksi liikenteen päästöjen aiheuttamiin pitoisuuksiin verrattuna. Laitoksen poistoilma on johdettava 5 m korkeudelle maan pinnasta. Ilmanvaihtohormin melutaso on rajoitettu asuinrakennusten ulkopuolella enimmäisarvoon 45 dB(A).

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Asemakaavan toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Taloutta ei ole tarkasteltu, koska hakijana on yksityinen investori, joka ei ole kertonut kustannuksia. Puisto kunnostetaan rakentajan kustannuksella.

Toteutus

Asemakaavan mukainen hanke pyritään toteuttamaan lähitulevaisuudessa. Hakijan tavoitteena on käynnistää hanke vuonna 2011. Pysäköintilaitoksen rakentaminen kestää noin 2,5–3,0 vuotta.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille Taitokaari Oy:n hakemuksen johdosta (saapunut 24.4.2007), siten että Töölöntorin alapuolelle saisi rakentaa yleisen pysäköintilaitoksen. Kaavan valmistelun yhteydessä on laitoksen sijainti päätetty siirtää kaavamuutoksen mukaiseen paikkaan hotellien alapuolelle.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivätty 1.2.2010). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2008 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Kaavasta käytävää keskustelua varten oli nähtävilläolon ajan avoinna internet-keskustelupalsta.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä Töölön kirjastossa ja kaupunkisuunnitteluvirastossa 8.2.–26.2.2010.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12018 esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 25.11.2010. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 2.12.2010 äänin 5–4 palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että pysäköintihalliin mahdollistetaan myös kolmas maanalainen kerros. Tämä käytännössä tarkoittaa parkkihallin paikkamäärän nousua 600 paikasta noin 800 paikkaan. Kaupunkisuunnittelulautakunta velvoitti virastoa tuomaan lautakunnalle selvityksen lähialueiden maankannen yläpuolella sijaitsevien autopaikkojen määrän mahdollisista vähentämisistä parkkihallin valmistuessa.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12032 on valmisteltu kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen mukaisesti.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan edellyttämä selvitys on tehty osana kaavan vaikutusten arviointia.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä pelastuslaitoksen, rakennusviraston, kaupunginmuseon, ympäristökeskuksen sekä kiinteistöviraston tonttiosaston ja geoteknisen osaston kanssa. Lisäksi on tehty yhteistyötä Liikenneviraston rautatieosaston ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Pelastuslaitokselta pyydettiin lausunto Töölöntorin pysäköintilaitoksen väestönsuojakäytöstä. Lausunnossaan pelastuslaitos ei puoltanut väestönsuojamerkinnän poistamista Töölöntorin alueelta.

Viranomaisten lausunnot ja kannanotot kohdistuivat Töölöntorin sisäänkäyntiin, Kivelänkadun puistikkoon kohdistuviin muutoksiin ja Pisara-radan läheisyyteen.

Kaupunginmuseon ja rakennusviraston ilmoittamat asiat on otettu huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa siten, että Töölöntorin sisäänkäynti on poistettu ja Kivelänkadun puistikon muutoksista on laadittu yleissuunnitelma yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Liikenneviraston ilmoittamat asiat on otettu huomioon siten, että kaavaa valmisteltaessa on seurattu Pisara-radan luonnossuunnittelua ja siinä tehdyt ratkaisut ovat vaikuttaneet pysäköintilaitoksen suunnitteluun.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse seitsemän mielipidettä, jotka koskivat asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi kaavan valmistelua varten avatulla internet-keskustelupalstalla on käyty aiheesta keskustelua.

Saadut mielipiteet kohdistuivat laitoksen sisäänkäyntien sijainteihin puistossa ja torialueella, liikenteeseen sekä laitoksen työnaikaisiin sekä käytön aikaisiin häiriöihin.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että puiston muutoksista on laadittu yleissuunnitelma ja puiston rakentamisesta on annettu kaavamääräyksiä. Kaavaan on lisätty määräyksiä ohjaamaan rakentamisen aikaisia häiriöitä. Torialueelle sijoitettu sisäänkäynti on poistettu.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin sekä tiivistelmä keskustelupalstan viesteistä.

Asemakaavan uudelleen valmistelun aikana ei ole katsottu olevan tarpeen järjestää vuorovaikutusta, koska paikkamäärän nostamisen vaikutukset kohdistuvat lähinnä louhinnan kestoon sekä vähäisissä määrin liikenteen kasvamiseen. Maan pinnan yläpuolella ei paikkamäärän nostaminen tuota rakenteellisia muutoksia. Vaikutusten arviointi on jo ai-

emmassa valmisteluvaiheessa toteutettu 800 autopaikan mukaisen suunnitelman perusteella.

Tilastotiedot

Asemakaavan muutosehdotus

Käyttötarkoitus	Pinta-ala m^2
ma-alue	27 136
Yhteensä	27 136

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuulumatonta aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Liikenneviraston rautatieosaston, kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, rakennuslautakunnan, kaupunginmuseon, HSY Veden, Helsingin Energian ja Helen Sähköverkko Oy:n lausunnon sekä muut mahdollisesti tarvittavat lausunnot.

Kiinteistövirasto käynnistänee hakijan kanssa neuvottelut vuokrasopimuksen laatimiseksi. Vuokrasopimuksessa tulee ottaa huomioon laitoksen kohdentaminen asukkaiden käyttöön, puiston kunnostaminen rakennusviraston edellyttämällä tavalla sekä työmaa-aikaisen liikenteen järjestely.

Asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle sekä
- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 kartta, päivätty 24.2.2011
- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 selostus, päivätty 24.2.2011
- vuorovaikutusraportti 24.2.2011
- asemakaavan muutoshakemus

Pöytäkirjanote, vuorovaikutusraportti ja Kustannukset-liite muutoksenhakukieltoineen hakijalle.

Pöytäkirjanote ja vuorovaikutusraportti sekä muutoksenhakukielto niille mielipiteensä esittäneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Pöytäkirjanote ja Kustannukset-liite kaupunkisuunnitteluviraston hallinto-osastolle (Koski), hallintokeskuksen hallintopalvelut-osastolle (Puusaari).

Lisätiedot:
Prokkola Janne, arkkitehti, puhelin 310 37233
Narvi Seija, insinööri, puhelin 310 37255, teknistaloudellinen suunnittelu
Heinänen Jouni, maisema-arkkitehti, puhelin 310 37257
Nikulainen Pekka, insinööri, puhelin 310 37086

LIITTEET

Liite 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 kartta, päivätty 24.2.2011 (sähköinen liite)
Liite 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12032 selostus, päivätty 24.2.2011 (sähköinen liite)
Liite 3 Vuorovaikutusraportti 24.2.2011 (sähköinen liite)
Liite 4 Viranomaisten kannanotot
Liite 5 Mielipidekirjeet
Liite 6 Kustannukset